УДК 338.43:338.124.4(477):339.9

Носенко Костянтин *здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 3-го року навчання*
Прушківський В. Г., *д.е.н., професор*
Національний університет «Запорізька політехніка» (м. Запоріжжя , Україна)

АГРАНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ У ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД: ВИКЛИКИ, ПЕРСПЕКТИВИ ТА ІНТЕГРАЦІЯ В ГЛОБАЛЬНУ ПРОДОВОЛЬЧУ СИСТЕМУ

Україна посідає провідне місце серед експортерів зернових та олійних культур, забезпечуючи харчову безпеку для мільйонів людей у всьому світі. Завдяки сприятливим природно-кліматичним умовам, високому аграрному потенціалу та інтеграції до міжнародних ринків, українське сільське господарство стало важливим елементом глобальної продовольчої системи. Особливої ваги набуває внесок України у забезпечення потреб країн з підвищеним ризиком продовольчої кризи. Відновлення та модернізація

аграрного сектору України в післявоєнний період є не лише національним пріоритетом, а й чинником стабільності світового агропродовольчого балансу.

Аграрний сектор України традиційно є одним з найбільш стратегічних елементів національної економіки, забезпечуючи значну частку ВВП, валютних надходжень та зайнятості. З початком повномасштабної агресії росії у 2022 році сільське господарство зазнало серйозних втрат: руйнування інфраструктури, мінування полів, блокада портів, а також скорочення обсягу виробництва і експорту. В умовах післявоєнного періоду, що формується вже сьогодні, постає необхідність не лише відновлення агросектору, а й його трансформації відповідно до глобальних трендів продовольчої безпеки.

За оцінками Світового банку, відновлення аграрного сектору України після повномасштабного вторгнення є однією з ключових статей у загальній оцінці потреб на суму понад 524 млрд доларів США станом на кінець 2024 року [1]. Це включає прямі збитки аграрним підприємствам, зниження продуктивності, а також пошкодження критичної логістичної інфраструктури. Зниження доступу до міжнародних ринків через обмежений експорт морськими шляхами спричинило коливання цін на продовольство в глобальному масштабі, особливо в регіонах, залежних від українського зерна, як-от Близький Схід, Північна Африка та Азія.

Проте навіть у таких умовах Україна залишалась одним із провідних експортерів пшениці, кукурудзи та соняшникової олії у світі [2]. Це засвідчує не лише стійкість українського аграрного сектору, а й його критичну роль у світовій продовольчій системі. У 2024 році Європейський парламент визнав українське сільське господарство важливим фактором стабільності на ринку харчових продуктів ЄС [3, с. 4–5].

У контексті післявоєнного відновлення важливим чинником є фінансова підтримка агросектору. Згідно з оцінкою Світового банку, лише на відновлення інфраструктури, доступу до логістики та підтримку малих фермерських господарств необхідно понад 9,9 млрд доларів США [1]. Уряд України, спільно з міжнародними донорами, зосереджує зусилля на реалізації програм підтримки, таких як компенсації за пошкоджені активи, пільгове кредитування, субсидування аграрних стартапів та сприяння експорту через «шляхи солідарності» з ЄС.

Окремої уваги заслуговує перспектива трансформації агросектору у напрямі стійкого сільського господарства: впровадження технологій точного землеробства, біоенергетики, діджиталізації аграрного виробництва. Програми, які підтримуються Євросоюзом, спрямовані на збільшення доданої вартості продукції, розвиток переробки та інтеграцію українських виробників у європейські ланцюги постачання.

Не менш важливим є й соціальний аспект. Сільські території зазнали значного скорочення населення внаслідок міграції, що створює виклик для відновлення трудового потенціалу. У відповідь Україна може скористатися

досвідом країн ЄС у залученні молоді до агробізнесу через освітні програми, інноваційні кластери та розвиток малого підприємництва на місцях.

Таким чином, післявоєнна аграрна політика України має бути стратегічною, багатовекторною та орієнтованою на глобальний ринок. Відновлення має відбуватись одночасно з модернізацією, адже лише так Україна зможе не лише відновити агросектор, а й посилити свої позиції як гаранта продовольчої безпеки світу.

Список використаних джерел:

1. Updated Ukraine Recovery and Reconstruction Needs Assessment Released. *World Bank Group*. 2025. DOI: https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2025/02/25/updated-ukraine-recovery-and-reconstruction-needs-assessment-released.

2. Putin disrupting food aid for Gaza by attacking Ukraine ports, says Starmer. *The Guardian*. 2024. DOI: https://www.theguardian.com/world/2024/oct/22/putin-disrupting-food-aid-gaza-attacking-ukraine-ports-starmer.

3. Albaladejo R., Samy C. Ukrainian agriculture From Russian invasion to EU integration. *European Parlament*. 2024. С. 12.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Факультет аграрного менеджменту
(кафедра виробничого та інвестиційного менеджменту)
Гуманітарно-педагогічний факультет
(кафедри соціальної роботи та реабілітації)
Purdue University (USA)
Fater Academy of India (India)
Національний університет «Запорізька політехніка»
НТУ «Дніпровська політехніка»

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
IX МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, АСПІРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ «РОЛЬ МОЛОДІ У РОЗВИТКУ АПК УКРАЇНИ»



15-16 квітня 2025 р.
Київ, онлайн, Zoom

Роль молоді у розвитку АПК України [Електронний ресурс]**:** зб. матеріалів IX міжнар. наук.-практ. конф. (15-16 квітня 2025 р.). Київ: НУБіП України, 2025. 362 с. PDF-формат; мережеве видання; інституційний репозитарій.

КОНФЕРЕНЦІЯ ПРОВЕДЕНА В РАМКАХ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПРОЄКТУ МОДУЛЬ ЖАНА МОНЕ «ПРАКТИКИ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ІНКЛЮЗІЇ В ЄС» ЗА ПІДТРИМКИ ЕРАЗМУС+, 101127466 – EPSEI – ERASMUS-JMO-2023-HEI-TCH-RSCH

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the authors only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Рекомендовано до друку Вченою Радою факультету аграрного менеджменту (протокол № 11 від 19 травня 2025 року)

Збірник укладено за матеріалами IX міжнародної науково-практичної конференції «Роль молоді у розвитку АПК України». Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямами роботи конференції.

Видання розраховано на науковців, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти.

The collection is based on the materials of the V International Scientific and Practical Conference "The Role of Youth in the Development of AIC of Ukraine", conducted by the Faculty of Agrarian Management and the Faculty of Humanities and Education of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. The content of the sections is synchronized with the main directions of the conference.

The publication is designed for scientists, teachers, graduate students, students.

Редакційна колегія:

Шинкарук Л.В., д. екон. наук, проф., член-кореспондент НАН України (голова); Дєліні М.М., д. екон. наук, професор; Прушківська Е. В., д. екон. наук, професор; Сопівник І.В., д. пед. наук, доцент, завідувач кафедри соціальної роботи та реабілітації; Супрун Д.М., д. пед. наук, професор; Осадченко І.І., д. пед. наук, професор; Власенко Т.О, к. екон. наук, доцент, звідувач кафедри виробничого та інвестиційного менеджменту; Алексеєва К.А., к.наук з держ. упр., доцент; Гаврилюк В.П. к.екон. наук, доцент; Дергач А.В., к.наук з держ. упр., доцент; Лобунець Т.В., к. екон. наук, доцент; Чемодуров О.М., к. екон. наук, доцент; Юзба В.О. к. екон. наук, доцент; Прохорчук О.М., к. пед. наук, доцент; Тілікіна Н.В., к. екон.наук, доцент; Мовчун С.В., к.екон.наук; Власенко К.О., к.пед.наук; Голєва М.С.,PhD, асистент; Будегай В.А., асистент; Кендус Д.І., асистент.

Тези доповідей подано в авторській редакції.
Автори відповідають за достовірність викладеного матеріалу,
за правильне цитування джерел, посилання на них та інших відомостей.
Передруковувати опубліковані в збірнику матеріали
дозволяється тільки за згодою авторів

© НУБіП України,
2025 © Автори, 2025